

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ & ΕΠΑΛ (Β')
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (12/05/2011)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Το κείμενο αναφέρεται στη διαδικτυακή επανάσταση και τις επιπτώσεις της. Αρχικά, επισημαίνεται ότι χάρη στο διαδίκτυο οι πληροφορίες γίνονται προσβάσιμες για όλους. Ωστόσο, αυτή η ανάπτυξη συνοδεύεται και από επιφυλάξεις, οι οποίες κυμαίνονται από τη γενικευμένη διστακτικότητα απέναντι στη τεχνολογία και την παραδοχή για την ύπαρξη πιο σημαντικών προβλημάτων, μέχρι την τεχνολογική ανισότητα που ελλοχεύει, δεδομένου ότι η τεχνολογία δεν αποκτάται παντού στον ίδιο βαθμό. Παρ' όλα αυτά, με το διαδίκτυο ο κάθε άνθρωπος έχει ισότιμη δυνατότητα έκφρασης με όλους. Όμως, αυτό ενδέχεται να οδηγήσει στη δημιουργία διαφορετικών βιωμάτων, που απειλούν τη συνοχή της κοινωνίας, και στην αγωνία για αφομοίωση του ολόένα αυξανόμενου όγκου πληροφοριών. (104 λέξεις)

B1. Κάθε ανθρώπινη κοινωνία βασίζεται στην ύπαρξη κοινών εμπειριών, πεποιθήσεων και απόψεων μεταξύ των μελών της, κι αυτό διότι τα κοινά βιώματα και οι κοινές αντιλήψεις αποτελούν το συνεκτικό δεσμό των ανθρώπων. Τα άτομα νιώθουν μέλη μιας κοινότητας, όταν μοιράζονται κοινά στοιχεία με τους υπόλοιπους. Μέσω των ιδίων βιωμάτων ή εμπειριών εξασφαλίζεται κοινωνική συνοχή, αφού εντείνεται το πνεύμα ισοτιμίας και ισονομίας και οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τους κοινούς κανόνες και αξίες της κοινωνίας τους. Το διαδίκτυο λοιπόν, αποτελεί μια πάρα πολύ καλή συνεισφορά στη συνοχή της κοινωνίας, μιας και αποτελεί ένα από τα μέσα που διαμορφώνουν τις κοινές εμπειρίες και τις κοινές αντιλήψεις των μελών της, μέσω της διοχέτευσης κοινών πληροφοριών.

B2. α) Διαίρεση: "Σ' αυτόν τον υπαρκτό στις αρχές 19^{ου} αι."
Διακρίνονται τρεις επιφυλάξεις που αφορούν την ανάπτυξη του διαδικτύου.
Παραδείγματα: "Ο Πολ Βιρίλιο, για παράδειγμα....."
β) Θεματική περίοδος: "Σ' αυτόν γκρίνιες".
Λεπτομέρειες: "Η μία είναι δυτικού κόσμου με την Αφρική".
Κατακλείδα: Δεν υπάρχει.

B3. α) «Πληροφοριακή βόμβα»: τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να δηλωθεί μεταφορική χρήση της έννοιας.
«Τι να το κάνω ... για τον πυρετό»: τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να δηλωθεί η ειρωνεία του πομπού και αναφορά σκέψεων τρίτων προσώπων.

«Πληροφοριακό άγχος»: τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να καταστεί σαφές ότι πρόκειται για ειδικό όρο/ μεταφορική χρήση του όρου.

β)

- 1) «Ζούμε ένα κύμα εκδημοκρατισμού της γνώσης»
- 2) «Σ' αυτό τον υπαρκτό εκδημοκρατισμό...ορθώνονται τρεις γκρίνιες»
- 3) «τα δίκτυα επικοινωνιών ισοπεδώνουν παλιές ιεραρχίες...»
- 4) «Σήμερα έρχονται διαδικτυακά στο σπίτι του»
- 5) «Ωστόσο στην Ελλάδα η τυπογραφία ήρθε στις αρχές του 19ου αιώνα»

B4. α) πιθανών: ενδεχόμενων
ξεχνάς: λησμονείς
κατακερματισμός: κατατεμαχισμός
μετατρέπεται: μεταβάλλεται/ μεταμορφώνεται
διασπείρει: διαχέει

β) υπαρκτό ≠ ανύπαρκτο
άρνηση ≠ αποδοχή
σίγουρος ≠ αβέβαιος
προσβάσιμο ≠ απρόσιτο/ απροσπέλαστο
λογικό ≠ παράλογο

Γ1.

Αγαπητοί καθηγητές, γονείς, συμμαθητές,

Με την ευκαιρία της ημερίδας που οργάνωσε το σχολείο μας για τη χρήση του διαδικτύου δράττομαι της ευκαιρίας για να σας αναπτύξω τις απόψεις μου σχετικά με τις δυνατότητες που μας προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία και τους τρόπους αξιοποίησής της.

Σίγουρα η σύγχρονη τεχνολογία και ειδικότερα το διαδίκτυο είναι μια πραγματικότητα που όχι μόνο δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, αλλά καλούμαστε να αφομοιώσουμε, να ενσωματώσουμε και να αξιοποιήσουμε για την προαγωγή μας ατομικά και συλλογικά. Από την άλλη, όπως κάθε νέο επίτευγμα απαιτεί μια συγκεκριμένη αντιμετώπιση με βάση στόχους, κανόνες και προοπτικές.

Οι δυνατότητες του διαδικτύου είναι πραγματικά απεριόριστες. Μέσω της πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές πληροφοριών κάθε είδους ανοίγεται μπροστά μας μια άβυσσος γνώσεων για κάθε ζήτημα, ερώτημα ή πρόβλημα που θα μπορούσε να τεθεί. Πλέον κάθε απορία μας μπορεί να βρει απάντηση μέσα από το πάτημα μερικών κουμπιών, χωρίς καθόλου να μετακινηθούμε από τη θέση μας.

Τεράστιες επίσης είναι οι δυνατότητες επικοινωνίας που διανοίγονται. Μέσω γραπτών κειμένων, ζώσας φωνής, φωτογραφίας ή κινούμενης εικόνας μπορούν να επικοινωνήσουν άνθρωποι οποτεδήποτε παραστεί ανάγκη και από οποιοδήποτε μέρος της γης, όσο μεγάλη και αν είναι η απόσταση που τους χωρίζει. Πλέον οι γνώσεις, τα πορίσματα ερευνών, οι πληροφορίες, οι γνώμες, οι απόψεις τρέχουν με αστραπιαία ταχύτητα μέσω καλωδίων.

Επιστήμονες, αλλά και απλοί πολίτες, μαθητές, επαγγελματίες, ειδικοί μπορούν να επικοινωνούν, να ανταλλάσσουν απόψεις ή ακόμη και να τηλεδιασκεπτόνται από την καρέκλα του σπιτιού τους. Αξίζει επίσης να αναλογιστεί κανείς την οικονομία χρόνου, χρήματος, καυσίμων που επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης του διαδικτύου καθώς και την ταχύτητα με την οποία συντελούνται όλες οι απαραίτητες διεργασίες για την προαγωγή της γνώσης. Διαδικασίες που απαιτούσαν χρόνια, τώρα μπορούν να συντελεστούν μέσα σε λίγες ώρες. Κέρδος τεράστιο σε όλους τους τομείς.

Επικεντρώνοντας τώρα στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ορίζοντες που διαμορφώνονται είναι απέραντοι. Η χρήση του διαδικτύου από διδάσκοντες και διδασκόμενους μπορεί να δώσει μια νέα διάσταση στον όρο εκπαίδευση πολύ ευρύτερη από αυτή που έχει σήμερα.

Εξοικονώνοντας θα μπορούσαμε να αναφέρουμε την δυνατότητα κατάργησης του ενός και μοναδικού βιβλίου. Οι μαθητές είναι δυνατόν με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού να μεταμορφωθούν σε μικρούς ερευνητές που ταξιδεύοντας μέσα σε έναν ωκεανό πληροφοριών επιλέγουν αυτές που κάθε φορά τους χρειάζονται. Έτσι αναπτύσσεται η κριτική ικανότητα και ο προβληματισμός.

Από την άλλη η δυνατότητα επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ μαθητών από διαφορετικά σχολεία ή και χώρες θα μετατρέψει την διεθνή μαθητική κοινότητα σε ένα τεράστιο μαθητικό χωριό που μέσα από κάποιους κοινούς κώδικες επικοινωνίας, όπως η χρήση ξένων γλωσσών, θα ανταλλάσει προβληματισμούς, ειδήσεις, προτάσεις διδασκαλίας και μάθησης.

Η δημιουργία ιστοσελίδων από μαθητές και σχολικές μονάδες θα λειτουργήσει ως μέσο προβολής μαθητικών εργασιών. Έτσι οι μαθητές θα νοιώσουν ικανοποίηση, ψυχική πλήρωση και ανταμοιβή καθώς βλέπουν το προϊόν του μόχθου τους να προβάλλεται με τη δυνατότητα να αξιοποιηθεί δημιουργικά από άλλους συνανθρώπους.

Ψυχική ικανοποίηση και ευφορία θα μπορούσε να προέλθει και από τη δυνατότητα που παρέχει το διαδίκτυο, ώστε το μάθημα να γίνει λιγότερο βαρετό και μονότονο και περισσότερο διαδραστικό, ευχάριστο και παιγνιώδες. Ο ήχος, η εικόνα, η κίνηση, η προβολή σίγουρα είναι στοιχεία που θα μπορούσαν να εξάψουν την φαντασία και τη δημιουργικότητα ακόμη και του πιο βαριεστημένου μαθητή.

Σίγουρα το θέμα του διαδικτύου είναι αβυσσαλέο. Θα μπορούσε να μιλά κανείς ώρες γι' αυτό και πάλι να μην το εξαντλήσει. Όμως αρκετά σας κούρασα. Δεν θα ήθελα να καταχραστώ άλλο το χρόνο σας. Στόχος μου ήταν να προσθέσω και εγώ ένα μικρό λιθαράκι στον προβληματισμό μας γύρω από τις προκλήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας. Ελπίζω να επιτέλεσα το στόχο μου. Ευχαριστώ για την προσοχή που μου δείξατε.